

Zergatik urratu zuen Ertzaintzak informazio eskubidea?

Xabier Letona

@xletona

GORKA BEREZIARTUA ARGIAko kazetariari egin dio eraso oraingoan Ertzaintzak, Gipuzkoa Zutiken batzar baten nondik norakoak jasotzen ari zela. Grabatzen ari zela hurbildu zitzaion ertzain bat eta bere lana egitea eragotzi zion, kamara kentzeko ahaleginean lurrera botaz eta, galtzak eta jertsea apurtuz. Erasoaren aurrean, kazetaria zela argi adierazi zion Bereziartuak ertzainari, baina horrek ez zuen honen oldarra gerarazi. Bai eragotzi zuen, ordea, kazetariak bere lanarekin jarraitu ahal izatea, gertatu zena guztiz jasotzeko aukera barik utziz. Ertzaintzak eta Eusko Jaurlaritzako Barne Sailak, beraz, bi galdera sinple erantzun beharko lituzkete: bat, zergatik zapuztu zuten Bereziartuak gertakariez informatzeko duen eskubidea? Bi, zergatik hain era bortitzean?

Ez dut erantzun egoki baterako esperantzarik, ordea. Lander Arbelaitz ARGIAko kazetariak antzeko egoera bat jasan zuen 2013ko apirilean –are eta bortitzagoa– Donostiako *herri harresia*-ren gertakizunen berri ematen ari zela. Gero Rikardo Arregi Saria jaso zuen lan harengatik. Eusko Legebiltzarreko Giza Eskubideen Batzordean argi erantzun zion Iñigo Iturrate jeltzaleak: “Ertzaintzaren jarduera eredugarria izan da”. Esperantzarako zirrikituak, aldiz, beti utzi behar dira irekita, batez ere Herrizaingoan agintzen duen alderdi bereko kide ugari oso bestelako iritziak dituztelako informazio eskubideaz.

Maiatzean eman zion Bizkaiko Diputazioak saria Radio Euskadiri, honek bere 70 urteko ibilbidean “askatasuna eta pluralitatearen alde” egindako lanagatik. Bidezkoa eta logikoa den lege, EITBko goi kargu batek pozik hartu zuen saria: “Radio Euskadiri esker, beren egoera fisikoa arriskuan jartzen duten pertsona askoren lanaren ondo-

rioz, informazio askatasuna eta ideien askatasuna etxe guztietara iristen da”.

Kendu aipatu irratiazen izena eta jarri edozein komunikabiderena. Informazioa askatasunean sinesten duen edozeinek sinatzeko modukoa da esaldia. Baina ARGIAko kazetariari ez zioten utzi bere ikus-entzunezko lanarekin etxe guztietara iristen. Zergatik? Zein kalte egiten zion Ertzaintzari? Edo akaso galdera bestelakoa izan behar da: zein kalte egiten zion botereari?

ERTZAINZAK eta haren arduradun politikoek erantzun beharko diote horri, baina bistan da herritarren askatasunari guztiz lotua dagoela eta berau etengabe ari dela bortxatzen Ertzaintza –eta Donostiako Udaltzaingoa– Gipuzkoa Zutik mugimenduari dagokionez. Bereziartuari gertatutakoa larria da askatasunen ikuspegitik, baina hori bezain larria da herritarren baimenik eskatu gabe ezin batzarrik egitea Diputazio aurrean –edo haiek erabakitzen duten espazio publikoan– eta Ertzaintzak identifikazioaren aitzakian, batzara eragozten saiatzea.

1992an Corcuera Legea abiarazi zuen izen bereko PSOEko ministroak. Besteak beste, poliziak herritarrek

edonon identifikatzeko atea guztiz ireki zuen. Eskubideetan atzera egin zen nabarmen, hala baloratu zuten alderdi guztiek, PSOEk izan ezik. Gerora, Mozal Lege ospetsuak informazio eskubidea polizien erabakiaren esku utzi du: poliziak nahi badu grabatzen da, bestela ez. Hori gertatzen ari da Gipuzkoa Zutiken, izan kazetari edo izan herritar –nork zehazten du kazetari izatea zer den?–, Ertzaintzak eta Udaltzaingoa batean bai eta hurrengoan ere bai grabaketak egitea debekatzen dituztenean. Mozal Legea ere atzerakada handia dela iritzi diote ia denek, salbu eta PPK eta poliziaren hainbat sindikatuk. Ertzaintzaren kasuan Erne presionatzen ari da Mozal Legea aplika dadin. Eusko Legebiltzarrak eta Gipuzkoako Batzar Nagusiek, oster, lege horren aurkako ebazpenak onartu berri dituzte. Orduan, nola uler liteke Legebiltzarrean aurka egotea eta gero kalean indarrean jartzea?

Herritarren, kazetarien eta oro har gizarte zibilaren zaintza barik, eskubideak urardotzeko joera etengabea da boterearen aldetik. Horregatik da hain garrantzitsua Bereziartuak erabiltzen zuen mugikor hura, eta Ertzaintzak ere gogoz kendu nahi izan ziona. ■